

16.11.2014

Poboljšati saradnju između vlade i civilnog društva

Autor: Zvezdan Živković

Sa predstavljanja izveštaja Poljskog instituta za međunarodne odnose

Civilno društvo u Bosni i Hercegovini još nije zaživjelo. Bh. vlast organizacije civilnog društva teško prepoznaje kao ravnopravne i rijetki su primjeri uspješne saradnje. Ovo se navodi u izvještaju Poljskog instituta za međunarodne odnose koji je nastao kao rezultat istraživanja dvadesetak stručnjaka iz zemalja Zapadnog Balkana. Izvještaj nudi generalni pregled stanja vezano za poglavlje 23. i 24. pravne stečevine Evropske unije.

Pristupanje Evropskoj uniji je složen proces i odvija se paralelno na nekoliko međusobno zavisnih nivoa. Sa jedne strane, to je Proces stabilizacije i pridruživanja, a sa druge strane su pristupni pregovori.

„Vidi se da one države koje su već počele pregovore, radi se o Srbiji i Crnoj Gori, možda i uz pritisak ili neke uslove Evropske unije, saradnja je sve bliža i bliža, dok ima država gdje saradnja skoro ne postoji, ili postoji na minimalnom nivou – to je slučaj, nažalost, Makedonije i Bosne i Hercegovine“, kaže **Tomaš Žornačuk** (Tomasz Żornaczuk) iz Poljskog instituta za međunarodne odnose.

Za Bosnu i Hercegovinu, koja još nije dobila ni status zemlje kandidatkinje, nužno je otvoriti trenutno najvažnija poglavlja 23. – Reforma pravosuđa i osnovna prava i 24. – Pravda, sloboda i bezbjednost. Kao pomoć može poslužiti publikacija „Civilno društvo u procesu EU integracija u zemljama Zapadnog Balkana“, nedavno promovisana u Sarajevu.

Kroz analizu 23. i 24. poglavlja pravne stečevine Evropske unije, publikacija otvara pitanja kako poboljšati saradnju između vlade i civilnog društva, s naglaskom na nadzor tokom procesa integracije u EU, zaštitu ljudskih prava, provedbu migracione politike, nepristrasnost sudstva, antikoruptione mjere, te građanski odgoj i obrazovanje.

Katarina Cviki

„Dijalog između civilnog društva i vlasti je jako ograničen i jako sporadičan. Naravno, Evropska unija, Delegacija EU, Evropska komisija ne mogu surađivati umjesto domaćih vlasti sa organizacijama civilnog društva i obrnuto. S druge strane, i organizacije civilnog društva ponekad se ne znaju postaviti na pravi način u konstruktivnu kritiku i da se jednakopravno uključe u dijalog sa vladom, odnosno državnim institucijama“, objašnjava **Katarina Cviki**, istraživačica Think Tank centra Populari.

Svijest o potrebi saradnje civilnog društva i vladinog sektora još treba graditi. To je pitanje oko kojeg se Bosna i Hercegovina vrti posljednjih 20 godina. Kao da postoji nećkanje ko treba učiniti prvi korak, ističe **Hana Semanić**, moderatorka Centra za istraživanje proširenja Evropske unije iz Budimpešte.

„Prvo moramo poći od zajedničke volje, da vladin sektor pita civilno društvo za njihovo mišljenje, i obrnuto. Mislim da tu ne bi trebalo biti čekanja, i da niko ništa ne radi dok ga neko nešto ne pita. Nema jedinstvenog registra organizacija civilnog društva, što je veliki problem. Mislim da je to nešto od čega se treba početi. Kad budemo imali razvrstane nevladine organizacije po sektorima, biće lakše i državnim institucijama da se obrate jednoj od njih po rješavanju određenih pitanja, i obrnuto“, objašnjava Semanićeva.

Dragan Vujanović iz organizacije Vaša prava BiH kaže da, kada je riječ o pravdi i učešću civilnog društva u ovom sektoru, Bosna i Hercegovina prednjači među zemljama regije.

„Zbog toga što postoje mehanizmi unutar sektora pravde koji omogućavaju učešće organizacija civilnog društva u procesu kreiranja i praćenja javnih politika u sektoru pravde. U drugim zemljama to i nije tako – ja sam već pomenuo mehanizam za praćenje provođenja akcionog plana za strategiju reforme sektora pravosuđa u Bosni i Hercegovini. Ono što su politička pitanja, političke tenzije koje usporavaju reformu sektora pravde, to je nešto što je izvan domena civilnog društva”, objašnjava Vujanović i dodaje:

“Civilno društvo tu može biti samo korektiv u smislu da potpomogne državne vlasti da nađu zajednički jezik ka neophodnim reformama na putu ka Evropskoj uniji.”

Međutim, sa rješavanjem pitanja opšte bezbjednosti Bosna i Hercegovina se ne može pohvaliti. Tome kumuje i korupcija, prisutna gotovo u svakom segmentu društva. U namjeri njenog suzbijanja treba primijenjivati pa i unaprijediti postojeći zakon, odnosno uskladiti sa međunarodnim standardima, kaže **Mirela Hodović** iz Centra za sigurnosne studije.

„Drugi aspekt je taj institucionalni nivo, nivo gdje je neophodno jačati institucije, prvenstveno institucije pravosuđa. Pored toga, imamo i druge institucije, koje su vrlo važne, kao Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju protiv korupcije, koja unazad možda godinu dana nije bila osposobljena da se bavi onim pitanjima za koje je prvenstveno bila formirana. Treći aspekt je onaj generalni – da se korupciji moraju suprotstaviti svi segmenti društva – i mediji, i organizacije civilnog društva, i građani”, rekao je Hodović.

Srbija i Crna Gora uveliko rade na jačanju civilnog sektora i njihove bolje saradnje sa vladinim institucijama. Kosovo, Makedonija i Albanija teže ovim ciljevima, dok Bosna i Hercegovina ponovo kaska, zaključuje **Tomaš Žornačuk** iz Poljskog instituta za međunarodne odnose:

„Bosna i Hercegovina je jedan poseban slučaj, i zbog političkih razlika. Ne koristi se pun kapacitet nevladinog sektora, a svakako postoji njegova volja. Trebalo bi malo više volje i od strane vlade. Uslovi su dobri, ali ih treba iskoristiti na takav način da doprinose ne samo nevladinom sektoru ili vladi, već čitavoj državi, na putu ka Evropskoj uniji.”

Sva prava zadržana. Radio Free Europe / Radio Liberty © 2014 RFE/RL, Inc. Kontakti: slobodnaevropa@rferl.org
<http://www.slobodnaevropa.org/content/poboljsati-saradnju-izmedju-vlade-i-civilnog-drustva/26694508.html>